

شماره ۲۰ / پاییز ۱۳۹۰
ISSN 2008-2738

پژوهش در فرش؛ با ضرورتی چند وجهی و زمان بر / محمدرضا عابد

نقش مایه طاووس در دستبافته‌های گلیمی اقوام شاهسون و قشقایی
افسانه قانی

بررسی امکان‌پذیری ایجاد کارگزاری کنترل کیفیت فرش دستباف با تأکید بر کارگاه‌های خانگی
عباس جوهری، سید محسن مشرف، دکتر محمد تجار فیروزجایی، مهدی هادیان، رضا الله داد

عوامل مؤثر بر فروش فرش دستباف و ماشینی در بازار ایران
سید محمدمهدی میرزاامینی، دکتر فریبرز صدیقی ارفعی

مطالعه نمادین نقش درخت- ستون و پرنده بر نمازلیق‌های ترکمن
دکتر بهار مختاریان، شهربانو کاملی

بررسی جایگاه حاشیه در فرش‌های تصویری دوره قاجار
حجت‌اله رشادی، دکتر محسن مزائی

تحلیل نقشه فرش‌های شکارگاهی محمدحسین مصورالملکی بر مبنای فرش‌های شکارگاهی دوره صفوی
دکتر علی اصغر شیرازی، حسام کشاورز

فهرست مطالب

- ۵ پژوهش در فرش؛ با ضرورتی چند وجهی و زمان بر / محمدرضا علید
- ۷ نقش مایه طاووس در دستبافته‌های گلیمی اقوام ساهسون و قشقایی
افسانه قانی
- ۲۱ بررسی امکان پذیری ایجاد کارگزاری کنترل کیفیت فرش دستباف با تأکید بر کارگاه‌های خانگی
عباس جوهری، سید محسن مشرف، دکتر محمد نجار فیروز جایی، مهلی هادیان، رضا الله داد
- ۲۹ عوامل مؤثر بر فروش فرش دستباف و ماشینی در بازار ایران
سید محمدهدی میرزا المینی، دکتر فریبرز صدیقی ارفعی
- ۳۹ مطالعه نمادین نقش درخت - ستون و برنده بر نمازلیق‌های ترکمن
دکتر بهار مختاریان، شهربانو کاملی
- ۵۷ بررسی جایگاه حاشیه در فرش‌های تصویری دوره قاجار
حجت‌اله رشادی، دکتر محسن مرانی
- ۷۳ تحلیل نقشه فرش‌های شکار گاهی محمدحسین مصورالملکی بر مبنای فرش‌های شکار گاهی دوره صفوی
دکتر علی اصغر شیروزی، حسام کشاورز

تحلیل نقشه فرش‌های شکارگاهی محمدحسین مصورالملکی بر مبنای فرش‌های شکارگاهی دوره صفوی

دکتر علی اصغر شیرازی

استادیار دانشکده هنر، دانشگاه شاهد تهران

حسام کشاورز

دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه شاهد تهران

کلام

فصلنامه

علمی - پژوهشی
انجمن علمی
فرش ایران
شماره ۲۰
پاییز ۱۳۹۰

۷۳

شکارگاهی صفوی را وارد فرش بافی معاصر اصفهان کرد. به سبب نگرش خاص خود، تغییر و تحولاتی در آن به عمل آورد. از جمله این تحولات، تغییر ترکیب بندی به قالب عمودی و ایجاد افق رفیع در متن شکارگاه بود. وی در این نقشه‌ها واقع گرایی را مطمح نظر قرار داد و علاوه بر استفاده از برخی عناصر تصویری جدید، مسئله تفکیک بین پس زمینه یا متن و عناصر شکارگاهی را که در فرش‌های دوره صفوی وجود داشت، با تغییر عناصر پس زمینه از بندهای افشان به گل بوته‌ها و درختچه‌های کوچک، حل نمود. در واقع امر، کار او را می توان ایجاد ارتباط منطقی بین طراحی فرش اصفهان در نیمه سده چهاردهم ه.ش. با سنت‌های تصویری پیشین دانست.

واژگان کلیدی: فرش بافی، اصفهان، شکارگاه، محمدحسین مصورالملکی، دوره قاجار، دوره صفوی.

چکیده

در اواخر حکومت قاجار، بار دیگر طراحی نقشه فرش در اصفهان به دست تعدادی از هنرمندان طراح مانند میرزا آقا امامی و محمدحسین مصورالملکی احیا شد. محمدحسین مصورالملکی معروف به حاج مصورالملکی که از هنرمندان شاخص اواخر قاجار و اوایل دوره بعد به شمار می رود، هم در نقاشی و هم در طراحی فرش به ابداع و نوآوری روی آورد. از سویی در کار وی توجه به سنت‌های طراحی و نقاشی صفوی جلوه برجسته‌ای دارد. در همین راستا، مصورالملکی در طراحی نقشه فرش به برخی نقشه‌های فراموش شده صفوی از جمله شکارگاه پرداخت. در این مقاله، با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی به بررسی نقشه فرش‌های شکارگاهی مصورالملکی پرداخته شد و در همین راستا برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای سود جست شد. بررسی این نقشه‌ها آشکار ساخت که مصورالملکی در عین حال که نقوش